

til det kommende Udvalg at tage op til nærmere Undersøgelse, om der ikke kunde findes en Form, hvorunder det kunde bestemmes, at det første Aar skal der gives saa mange Procent af Svendelønnen, det andet saa mange o. s. v. Jeg kan neppe tænke mig, at der fra den højtærede Ministers Side vil blive ydet Modstand herimod, vel at mærke, hvis Mesterorganisationerne stiller sig velvilligt. Jeg er nemlig ikke saa naiv at tro, at den højtærede Minister vil gaa med til noget saadant, hvis der rejser sig stærk Modstand fra deres Side. Den ærede Ordfører for Erhvervspartiet (Kayser) og den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Pitzner), der begge er Haandværksmestre eller har været det, skulde indvirke paa Mesterorganisationerne saaledes, at der fra deres Side blev vist Velvillie overfor dette Forhold; thi de haandværksmæssige Fag, hvor der er Mangel paa Lærlinge, kommer ikke ud af Misæren, medmindre der paa dette Omraade træffes en Ordning, der i nogen Grad kan tilfredsstille.

Og det er jo sikkert meget heldigt for de unge Mennesker at komme i Lære. De af os, der har prøvet at gennemgaa denne Læretid, har forstaaet, hvad det betød for os i den efterfølgende Tid. Det var mig som gammel Lærling en stor Glæde at høre den smukke Slutning paa det ærede Medlem Hr. Kaysers Tale om Forholdet mellem Mester og Lærling. Men jeg maa desværre sige, at i Almindelighed er Forholdet af en mere jordbunden Art. Det er sjældent, at der i dette Forhold er det Sus af Englevinger, som jeg syntes svævede over Slutningen af det ærede Medlems Tale.

Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen, der var Ordfører for Venstre, hævdede, at det ofte var saaledes, at Lærlingene forsømte i de tekniske Skoler. Det er vel rigtigt, at Lærlinge forsømmer; der er vel i det hele ikke nogen Skole, uden at der er Elever, der forsømmer. Men man maa huske, at Undervisningen i de tekniske Skoler hidtil er sket om Aftenen. Jeg erindrer fra min Læretid, at jeg, naar jeg besøgte teknisk Skole, ofte var træt af Dagens Arbejde; jeg arbejdede i Træ ligesom den ærede Ordfører for Erhvervspartiet, og det var ofte meget anstrengende Arbejde. Og den Alder, Lærlingen er i, kræver ikke saa lidt Søvn. Naar Lærlingene har arbejdet ofte strengt om Dagen, kan det derfor forstaas, at de, naar de kommer ind i teknisk Skoles Stue, hvor der er lunt, ofte kan have ondt ved at holde sig vaagne. Man maa derfor over til en anden Form for Undervisningen ved de tekniske Skoler. Man maa lægge den paa en Tid,

hvor Lærlingen kan være oplagt til at modtage denne Undervisning. Jeg tror ikke, man er færdig med dette Spørgsmaal ved, som den ærede Ordfører for Venstre sagde, at gøre Undervisningen paa de tekniske Skoler mere tiltrækkende. Jeg ved ikke, om der deri ligger en Anklage mod de tekniske Skoler eller deres Ledelse; man maatte, synes jeg, egentlig forstaa det saaledes. Jeg tror dog ikke, det er nok at gøre Undervisningen mere tiltrækkende. Jeg mener i øvrigt, at de tekniske Skoler i Almindelighed gør et betydeligt Arbejde i den Retning, men Fejlen ligger i, at Eleverne kommer paa disse Skoler paa en uheldig Tid af Døgnet. Undervisningen maa derfor ydes paa en anden Tid.

Det var de Bemærkninger, jeg ønskede at gøre. Jeg vil særlig henstille til det kommende Udvalg og den ærede Minister at tage Spørgsmaalet om Lønnen op til Overvejelse. Man faar ikke dette Forhold ordnet paa en tilfredsstillende Maade, hverken for Lærlingene, deres Hjem eller Mestrene, naar ikke Løns spørgsmaalet bringes i Orden. Dette har ikke blot den største Betydning for Lærlingene som saadanne, men ogsaa for de mange smaa Hjem, der sender deres Dreng og Piger hen for at lære noget.

Indenrigsministeren (*Sigurd Berg*):

Jeg kan takke for den Modtagelse, som Lovforslaget har faaet, og selv om der har været ret principielle Uenigheder mellem de forskellige Talere, kan jeg for saa vidt takke alle Talerne, som de alle har vist megen saglig Interesse for det Spørgsmaal, det her gælder om at løse, og anerkendt baade Arbejdets Betydning og den Tilrettelægning, der er foregaaet gennem det Lovforslag, jeg har fremsat. Men ganske specielt gælder min Tak naturligvis de tre Ordførere, der helt igennem har stillet sig paa Lovforslagets Grund, de ærede Medlemmer Hr. J. C. A. Larsen, Hr. Pitzner og Hr. Kayser, og jeg vil gerne sige, at den Omstændighed, at alle de tre Ordførere er kendte for mig som Folk, der er praktisk dygtige Læremestre, og som ogsaa har vist disse Sager megen Interesse tidligere, giver for mig den Omtale, som de har skænket dette Lovforslag, en særlig Betydning. Det er nemlig saaledes, som jeg har fremhævet under de mange Forhandlinger, der har været førte her paa Rigsdagen om dette Spørgsmaal, at det gælder om, at de Bestemmelser, der her træffes, bliver effektive Beskyttelsesbestemmelser i en god moderne Aand, men at de samtidig udformes saaledes, at de styrker Forholdet mellem Lærlinge og Læremestre